

**КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри публічного
управління та землеустрою
Олександр МОРДВІНОВ
« 29 » жовтня 2024 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань 19 Архітектура та будівництво
за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія
освітня програма: Міське будівництво

(Шифр за ОПП П 3)

2024 р.

Методичні рекомендації до проходження виробничої практики для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 19 Архітектура та будівництво за спеціальністю 192 Будівництво та цивільна інженерія, освітня програма: Міське будівництво / Укладачі: О. Аксьонов, Н. Александрова, А. Береза, О. Мордвінов, П. Покатаєв. Запоріжжя: КПУ, 2024. 12с.

Методичні рекомендації схвалено на засіданні кафедри публічного управління та землеустрою
Протокол № 4 від « 24 » жовтня 2024 року

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 19 Архітектура та будівництво	Виробнича практика	
	Спеціальність: 192 Будівництво та цивільна інженерія Освітня програма: Міське будівництво	Рік підготовки:	
		3-й	3-й
		Семестр:	
	6-й	6-й	
Загальна кількість годин: 180	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		180 год.	180
		Вид контролю диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика – це самостійна робота студента на підприємстві (організації) під керівництвом викладача кафедри і фахівця або керівника відповідного підрозділу бази практики.

Мета: формування професійних умінь і навичок зі спеціальності, закріплення, систематизація й поглиблення одержаних знань, розвиток професійного мислення, прищеплення умінь організаторської діяльності в умовах трудового колективу на основі практичного досвіду отриманого за результатами проходження виробничої практики в організаціях та підприємствах будівельної галузі.

Завдання виробничої практики:

- набуття практичного досвіду, розвиток професійного мислення, прищеплення умінь організаторської діяльності в умовах трудового колективу;
- закріплення й поглиблення знань та розуміння предметної області та професійної діяльності, одержаних при вивченні спеціальних дисциплін;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти безпосередньо на підприємствах будівельної галузі з питаннями організації будівельного виробництва, його виробничими й технологічними процесами;
- розвинення здатностей використання інформаційних та комунікаційних технологій у виробничій діяльності;

- формування умінь приймати самостійні рішення на конкретних ділянках роботи в реальних умовах;
- розвиток умінь використання практичних знань для розв’язання складних практичних проблем в галузі будівництва та цивільної інженерії;
- отримання досвіду раціонального вибору і використання обладнання, матеріалів, інструменти та методів для проектування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва;
- формування навичок самостійної роботи, креативного та критичного мислення.

3. ЕТАПИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Етапи проходження практики	Послідовність дій	Відповідальні особи
Підготовча робота (за два місяці до початку практики)	Підписання договорів на проходження практики	Кафедра
Проведення організаційних зборів (протягом тижня до початку практики)	Надання загальної інформації щодо керівників практики від університету, строки проходження, отримання необхідних документів	Кафедра
Безпосереднє проходження практики	Відвідування підприємства, складання графіку проходження практики, виконання індивідуальних завдань, заповнення щоденника практики	Студент, керівник практики від кафедри, керівник від підприємства
Оцінювання результатів практики керівниками	Надання щоденника практики керівникам від кафедри Доповідь про основні види здійсненої практичної діяльності на підприємстві	Студент, керівник практики від кафедри

4. РОЗПОДІЛ ОBOB'ЯЗКІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ

Кафедра:

- розроблює необхідний методичний матеріал для проходження практики;
- забезпечує виконання навчального плану, програми практики, контролює якість проведення практики;
- контролює підготовленість баз практики;
- забезпечує керівництво практикою досвідченими викладачами, та розподіляє студентів серед них;
- проводить розподіл студентів по підприємствам – базам практики;

- перед початком практики проводить виробничу нараду студентів-практикантів з викладачами-керівниками практики;
- здійснює контроль за організацією, проведенням практики, дотриманням її термінів і змісту;
- встановлює графіки консультувань для студентів-практикантів;
- приймає щоденники практики.

База практики:

- а) забезпечує необхідні умови для отримання студентами в період проходження практики практичних умінь і знань за фахом, виконанню календарних графіків проходження практики;
- б) надає студентам можливості використання необхідної документації для робочих записів й ведення щоденника практики;
- в) контролює дотримання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку та техніки безпеки робіт під час проходження практики;
- г) надає короткий відгук і висновок щодо проходження практики.

Студент-практикант:

- 1) за два місяці до початку практики звертається на кафедру для оформлення документів, необхідних для проведення практики;
  - 2) на базі практики проходить необхідний інструктаж і дотримується правил техніки безпеки і охорони праці;
  - 3) дотримується внутрішнього трудового порядку на базі практики;
  - 4) виконує фахові практичні завдання;
  - 5) повно та своєчасно веде щоденник практики, фіксує робочі записи та заповнює календарний графік проходження практики;
  - 6) оформлений щоденник практики надає до кафедри доповідаючи про основні види здійснюваної практичної діяльності на підприємстві (організації, установі).
- Зразки документів, необхідних для проведення практики, наведені у додатку А.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Виробнича практика передбачає ознайомлення, дослідження й залучення практикантів до виробничих процесів при інженерних вишукуваннях для будівництва, проектуванні, зведенні, введенні в експлуатацію, демонтажі будівель і споруд, виготовленні будівельних матеріалів, інших видів діяльності будівельної галузі. Студент знайомиться з виробничими процесами бази практики, будівельними об'єктами, проектною, робочою, вишукувальною документацією, технологічними картами процесів, механізацією й послідовністю проведення відповідних робіт.

Студенти всебічно досліджують й вивчають:

- методи організації робіт;
- будівельні машини та обладнання, пристрої та тимчасові улаштування;
- наявну робочу чи проектну документацію;
- організацію роботи виробничих бригад (відділів проектування, бригад обстеження, виробничо-технічних відділів, архітектурних майстерень, тощо);
- складське господарство;
- склад і структуру баз механізації, організацію транспорту і парк підйомно-транспортних машин, обладнання та пристрої для виконання будівельно-монтажних робіт;
- інструментарій та методологію проектно-конструкторських робіт (програмне забезпечення, методи колективної роботи над проектом тощо); методики, організацію та устаткування робіт з обстеження, випробування, оцінки стану будівельних

об'єктів та/або об'єктів цивільної інженерії або інші аспекти технологічних процесів та процедур бази проходження практики.

Виробнича практика здійснюється за наступними рекомендованими напрямками:

- 1) вишукування, проєктування і територіальна діяльність;
- 2) технологія та організація будівельного виробництва;
- 3) архітектурно-будівельна частина;
- 4) розрахунки та конструювання основних конструкцій;
- 5) методика, обладнання, обстеження, випробування та оцінка стану будівельних об'єктів;
- 6) економіка будівництва;
- 7) основні заходи з охорони праці, життєдіяльності та охорони довкілля при будівництві та реконструкції будівель і споруд.

Цей перелік не є вичерпним і може бути уточненим і розширеним у залежності від напряму діяльності баз практик.

Під час проходження практики студенти можуть приймати участь у розробці окремих завдань щодо вдосконалення технології та організації робіт, поданні заявок на винахід, вирішенні завдань науково-дослідного, науково-практичного або інноваційного характеру, що пов'язані із діяльністю студента під час практики на базі практики.

Для поглибленого отримання практичних навиків керівники практики від університету та бази практики (підприємства) можуть проводити екскурсії студентів на інші об'єкти будівництва, реконструкції, приділяючи особливу увагу питанням організації виробничого процесу на ділянці, використання новітніх технологій, застосування засобів механізації робочих місць, тощо.

6. КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Метою контролю проходження практики є виявлення і усунення недоліків, а також надання практичної допомоги студентам при проходженні практики.

Основна форма контролю – щоденник практики.

Контроль за проходженням практики здійснюється керівником практики від закладу вищої освіти та керівником практики від підприємства, установи, організації.

Контроль зі сторони університету повинен здійснюватися керівником практики, завідувачем кафедри. Контролююча особа вживає оперативних заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Контроль відвідування студентами місця практики веде керівник практики від підприємства або старший з групи студентів. Поточний контроль здійснюється керівниками практики від університету і бази практики за кожним робочим місцем на підставі щоденника практики. З метою дієвості поточного контролю практиканти повинні регулярно заповнювати щоденник практики. У щоденнику повинна відображатися практична діяльність здобувачів на базі практики.

Щоденник підписується керівником практики від університету. Після закінчення практики щоденник має бути підписаний керівником практики від підприємства.

Підсумковий контроль здійснюється за щоденником практики й доповіддю здобувачів про види робіт, які виконувались на базі практики. Після завершення практики студент подає керівнику від університету заповнений щоденник практики, підписаний керівником практики від підприємства та завірений на підприємстві печаткою, який містить:

- робочі записи під час практики (за необхідності);
- відгук і оцінку роботи студента на практиці;
- календарний графік проходження практики.

7. ОХОРОНА ПРАЦІ І ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ, ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

Ознайомлення та інструктаж з охорони праці і техніки безпеки обов'язковий при проведенні практики і включає:

- вивчення системи організаційних і технічних заходів і засобів, що запобігають дії небезпечних виробничих чинників на працюючих;
- ознайомлення з системою законодавчих актів по охороні праці.

Перед початком практики студенти повинні пройти інструктаж щодо безпечних методів ведення праці за встановленою схемою.

Впродовж практики предметом ознайомлення мають бути безпекові й санітарні вимоги до організації будівельного майданчика, оцінка умов природного середовища, порядок і види навчання робітників, ІТР і службовців безпеки праці згідно з діючим законодавством, державними будівельними нормами (ДБН), стандартами.

8. КРИТЕРІЇ ТА ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Протягом проходження практики керівник контролює відвідування студентом об'єктів практики, ведення щоденника. При цьому оцінюється повнота виконання завдань й змістовність робочих записів у щоденнику практики.

До уваги приймаються відгуки керівника практики від підприємства, характеристики співробітників, які працюють разом зі студентом.

На заключній стадії оцінюється володіння студентом фаховими питаннями, при подачі щоденника з виробничої практики на кафедру та доповіді про її проходження.

Рейтингова оцінка за проходження практики складається наступним чином:

- виконання графіка – максимум 30 балів;
- ведення щоденника – максимум 30 балів;
- повнота й змістовність доповіді про проходження практики – максимум 40 балів.

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Складовими методичного забезпечення при проходженні виробничої практики є:

1. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики;
2. Рекомендована література.

Методичне забезпечення розміщено на сайті підтримки навчальних програм університету («віртуальна аудиторія»).

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. Затверджено Наказом Міністерства освіти України 08.04.1993 № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text> (дата звернення 10.03.2024).

2. Національний стандарт України. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. ДСТУ 3008:2015. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.

3. Національний стандарт України. ДСТУ 1.5:2015. Національна стандартизація. Правила розроблення, викладання та оформлення національних нормативних документів. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 61 с.

4. Організація будівництва / С. А. Ушацький, Ю. П. Шейко, Г. М. Тригер та ін.; За редакцією С. А. Ушацького. Підручник. К.: Кондор, 2007. 521 с.

5. Технологія будівельного виробництва в житлово-комунальному господарстві: навч. посібник / В. Д. Жван; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Х.: ХНАМГ, 2010. 316 с.

6. Технологія будівельного виробництва: навч. посібник / О. В. Якименко; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва. ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 410 с.

7. Державні будівельні норми України. Система стандартів безпеки праці. Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення. ДБН А.3.2-2-2009. К.: Мінрегіонбуд України, 2010. 112 с.

8. Державні будівельні норми України. Організація будівельного виробництва. ДБН А.3.1-5:2016. К.: Мінрегіон України, 2016. 50 с.

9. Державні будівельні норми України. Система забезпечення надійності та безпеки будівельних об'єктів. Науково-технічний супровід будівельних об'єктів. ДБН В 1.2-5:2007. К.: Мінрегіонбуд України, 2007. 14 с.

10. Державні будівельні норми України. Склад та зміст проектної документації на будівництво. ДБН А.2.2-3:2014 із Зміною № 1 та Зміною № 2. Актуалізований текст в останній редакції із внесеними змінами. К.: Міністерство розвитку громад та територій України, 2022. 33 с.

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

студента _____
(П.І.Б. студента)

інститут Управління

кафедра публічного управління та землеустрою

освітній ступінь бакалавр

спеціальність G19 Будівництво та цивільна інженерія

освітня програма Міське будівництво

група _____

м. Запоріжжя
2025 р.

